

ความหวังผลจากสมาธิ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ศาสนานี้ หลักของศาสนาเขาพึ่งผิเอง เขาตั้งประเด็นผิ เขาสอนผิไวมันเลยผิ อาจารย์มหาบัวบอกว่า “หมามันห่มหนังเสือ” เราเห็นหมาห่มหนังเสือเราก็ดูเหมือนกับเสือ เพราะมันห่มหนังเสือ แต่เวลามันเห่าออกมานี่คือเสียงของหมา มันจะเป็นเสือได้อย่างไร? มัน เป็นเสียงของหมา ไม่ใช่เสียงของเสือ

นี่ก็เหมือนกัน เริ่มต้นลัทธิอะไร บอกรบอกรบไปอธิบายตรงนี้ไป อธิบายว่าเรานี้ละความ โกรธได้ ที่เรามาประพฤติปฏิบัติในศาสนาแล้วเราละความโกรธได้ ความโลภ ความหลง เราขาด ไป นี่แล้วก็ว่ากิริยานี้สำรวม พอเวลามันเจออะไรเข้าไปมันแสดงออกหมด มันไม่ใช่ละได้จริง มันไม่จริงซักอย่างหนึ่ง เพราะว่ามันเป็นเรื่องของสมาธิใจ มันไม่ใช่เรื่องของศาสนาเลย

นี่มันสอนว่า “ศาสนธรรมปฏิรูป” ถูกต้องหมดเลย เพราะอะไร? เพราะอย่างเช่นเราว่า สุนัข หมานี่ เราบอกหมาตัวนี้ดีมากเลย หมาตัวนี้มันเห่าไม่เป็น เพราะว่ามันได้ปฏิบัติธรรม มัน เห่าไม่เป็นนะ มันอยู่เฉย มันไม่มีเสียง มันไม่เห่าสิเพราะมันเก็บกิริยาได้ แต่มันยังไม่โดนเหยียบ หาง วันไหนมันโดนเหยียบหางมันจะเห่าออกมาเลย

แล้วนี่มันก็ผิ เพราะอะไร? เพราะว่าตั้งใจสอนไว้ผิไป บอกรบอกรบไปผิผิผิ เห็นไหม บอกรบอกรบจะสำรวมระวังหมด ถ้าคนนี่เก็บกิริยาได้คนนั้นเป็นผู้ละโลก โกรธ หลงได้ ไม่ใช่ ไม่ใช่หรือ? แล้วดูอย่างหลวงปู่มนี่ดูขนาดไหน อย่างอาจารย์มหาบัวนี่ดูขนาดไหนเวลาออกมา อันนั้นเป็นกิริยาของกิเลสหรือ? ไม่ใช่ เพราะว่าการละกิเลสนี้มันไม่ใช่ละที่กิริยา มันไม่ได้ละที่ สันดาน มันละที่กิเลส แต่กิริยาของใครก็เป็นของคนนั้น

เช่น ข้าวหอมมะลิ ถ้าปลูกที่ทางเหนือมันชอบดินปนทราย แล้วมันจะเจริญงอกงาม มัน จะออกมาเป็นข้าวหอมมะลิที่สวยงามมาก ข้าวหอมมะลิมาปลูกที่ภาคกลาง ดินมันไม่ดี จะ

ออกเป็นข้าวหอมมะลิเหมือนกัน แต่ดินไม่ดี นี่ก็เหมือนกัน กิริยาที่สวยงาม กิริยาที่เป็นคุณงามความดี กิริยาที่เก็บอยู่อย่างนั้นเป็นพระพุทธเจ้าไง

พระพุทธเจ้าไม่เคยนอนหงายนะ พระพุทธเจ้านอนสี่หาไสยาสน์ตลอด พระพุทธเจ้าสำรวมระวังมาก แล้วในพระไตรปิฎกเขียนมาอย่างนั้นเป็นกิริยาของพระพุทธเจ้า มันไม่ใช่กิริยาของสาวก สาวกนี่สันดานนี่ละไม่ได้ใจ ก็เหมือนข้าวหอมมะลิ เห็นไหม ข้าวหอมมะลิ ปลูกที่ไหนก็คือข้าวหอมมะลิ แต่ออกมาแล้วไม่เหมือนกัน แต่เป็นข้าวหอมมะลิเหมือนกัน

ผู้ที่ละกิเลสได้นะ พระพุทธเจ้าก็ละกิเลสได้ พระอริยสาวกก็ละกิเลสได้ แต่กิริยาไม่เหมือนกัน แต่บางองค์ก็มีกิริยาอย่างนั้นก็มี เพราะไปปลูกข้าวหอมมะลิปลูกทั่วประเทศไทย มันจะมีที่ว่าคุณสมบัติเหมือนกับข้าวหอมมะลิที่ทางสุรินทร์ก็มี แต่ส่วนใหญ่แล้วจะไม่เหมือน

นี่เพราะว่าตั้งเป้าหมายไว้ผิดใจ เพราะสอนว่าฉันทำสมาธิกัน แล้วฉันละกิเลสได้ เห็นไหม พวกเรานี้ละโลก โกรธ หลงได้ คนก็ฮือเข้าไป ฮือเข้าไป ก็เลยผิดเป้าหมาย พอผิดเป้าหมาย พอแทนเข้าไปตรงนั้น พอหมามัน โคนเหยียบหางมันก็ร้องขึ้นมา ผลของสมาธินี้ทำยากนะ เดี่ยวจะแยกให้เห็นว่าสมาธิกับปัญญามันต่างกันอย่างไร?

ปัญญาในอริยมรรคนะ ถ้าสมาธินี้ทำได้แสนยาก การทำสมาธินี้ยากอยู่แล้ว ทีนี้ทำสมาธิได้ ความร่มเย็นของสมาธิ การกำหนด การเพ่งดวงแก้ว การเพ่งกสิณต่างๆ ทำใจให้สงบได้ ทำใจให้สงบนะ คนทำใจให้สงบมันจะมีความสุขมาก มีความสุขมากนะ แล้วมันจะมีความพิสดาร มีความพิสดารในปิติใจ ในปิติธรรม พระบางองค์พอจิตนี้สงบลงจะเห็นตัวเองเดินจงกรมอยู่บนอากาศ จะทลายวาระจิตได้ จะรู้วาระจิตนะสมาธินี้ เพราะเป็นสมาธิ แต่มันเป็นการสงบตัวลงของกิเลส มันไม่ใช่การชำระกิเลสเลย

ทีนี้ตัวเองมีวาสนาบารมีเพราะจิตมันสงบเห็นธรรมต่างๆ ขึ้นมา ก็เข้าใจว่าไง พอเข้าใจว่าตัวเองไม่รู้ธรรมจริง พอไม่รู้ธรรมจริงก็บอกว่าอันนี้เป็นภาระกิเลสใจ เป็นการละกิเลสนะ ละกิเลสเพราะมีปัญหา ใครไม่มีปัญหา? การถือศีล ๕ ถ้าไม่มีปัญหาก็ถือศีล ๕ ได้ไหม? การไม่ฆ่าสัตว์ การไม่ลักทรัพย์ มันต้องเห็นวรั้งอารมณ์ของตัวเอง เพราะความอยากได้ของคนมันมี

นี่ปัญหามีทุกคน แต่เป็นปัญหาในโลภียะใจ ปัญหาของโลกเขา ปัญหาเห็นวรั้งใจให้สงบเท่านั้นเอง แต่มันไม่ได้ชำระกิเลสใจ กิเลสมันคืออะไร? กิเลสนะมันเป็นสังโยชน์ สังโยชน์

การผูกมัด ผูกมัดระหว่างอารมณ์กับตัวกิเลสเป็นด้วยกัน การละสังโยชน์ เห็นใหม่ ปัญญาการละสังโยชน์ต้องเป็นปัญญาในภาวนามยปัญญาเท่านั้น ปัญญาอย่างที่เขาเกิด ที่ว่าทำจิตสงบแล้วมันจะเกิดปัญญา ทำจิตสงบแล้วจะเกิดปัญญา

มันเกิดปัญญาทางโลกนี้แหละ เกิดปัญญาในการเห็นแก่ตัวนี้แหละ ความสงบ ความว่างของเขานะ นี่มันเป็นการผูกมัดคณะ รูปราคะ อรูปราคะ รูป ฌานที่เป็นรูป อรูปฌานนะ รูปฌาน อรูปฌาน ยังเป็นราคะ ความเป็นราคะเป็นความผูก ความเป็นราคะนี้มันผูกอยู่ มันเป็นสังโยชน์ไม่ได้แกะเลย พอจิตมันสงบขนาดไหนมันเป็นรูปฌาน อรูปฌาน ขณะที่มันยังเป็นราคะ เพราะจิตนี้มันสงบ เห็นใหม่ อย่างที่ว่าเขาจิตสงบปั๊บเขาละกิเลสๆ เราก็อ้างว่าเป็นละกิเลส

มันไม่ได้ละ มันจะเพิ่มกิเลสอีกต่างหาก กิเลสตรงไหน? เราทำจิตให้สงบสิ แล้วพอจิตสงบแล้วเราเคยมีความสุขมากเลย เราอาลัยอารมณ์อารมณ์นั้นไหม? พอใครทำสมาธิแล้วจิตสงบแล้วนะจะอยากได้ออย่างนั้นอีก แล้วความอยากอันนี้เป็นกิเลส แล้วจะทำให้จิตคนนั้นไม่เป็นความสงบ นานมากจนกว่าจะปล่อยวางอารมณ์ตัวนี้ได้ ทำไปสักแต่ว่าทำ แล้วมันจะกลับมารวมเป็นความสงบอีก

ความสงบ ทำสมาธินี้ทำให้เพิ่มกิเลส อาจารย์มหาบัวบอกว่าธรรมมันเกิด เป็นกิเลสมันเกิด เกิดความยึดมั่นถือมั่น ยึดมั่นถือมั่นในรูปราคะ อรูปราคะ เห็นใหม่ อันนี้เป็นสังโยชน์เบื้องบนนะ แต่ตอนนี้พูดถึงจิตสงบยังไม่เห็นตรงนี้เลย พอเห็นว่าตัวเองว่าง ว่างก็นึกว่าตัวเองละกิเลสได้แล้ว คือว่าละความ โลก ความโกรธ ความหลง นี่พอมันโดนเหยียบหางเข้าไปมันออกหมดเลย มันละตรงไหน?

แต่ผู้ที่ละแล้วก็ออกกิริยาอย่างนี้ กิริยาอย่างนี้มันเป็นกิริยา แต่มันไปละตรงที่ว่าความผูกใจ สังโยชน์ความผูก ผูกกิเลสกับใจที่เป็นอาการ นี่มันละตรงนั้น กิเลสมันคือความสังโยชน์ มันไม่ใช่ละที่กิริยา มันละที่ใจเครื่องผูกที่ใจ เห็นใหม่ ปัญญาพิจารณาเข้าไปที่สังโยชน์ ๑๐ ตัวนะ สักกายทิฎฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส พิจารณาภายในกายละอย่างไร?

เพราะใจมันไม่เข้าใจใจ ใจมันไม่เข้าใจเรื่องของกาย ทุกคนจะยึดมั่นถือมั่น ภพนี้เป็นของเรา ชาตินี้เป็นของเรา ทุกอย่างเป็นของเรา ปัญญามันเข้าไปพิจารณาตรงนี้ พิจารณาจนรู้ทันนะ จนรู้ทันแล้วสังโยชน์นี้มันขาดเอง ขาดเองเพราะมันปล่อยตามความเป็นจริง คนที่ขาดหมายถึง

ว่าเราเป็นหนี้แล้วเราชำระหนี้ เหมือนเราทำสัญญา แล้วเราไปทำสัญญานั้นออก ปัญญามันต้องเข้ามาตรงนี้ไง เข้ามาตรงที่ชำระสังโยชน์ให้ขาดออกไป ขาดออกไป

ถ้าสังโยชน์ขาดออกไป ๓ ตัวเป็นพระโสดาบัน แล้วกามราคะ รูปราคะ อรูปราคะนี้ ลดลงไปถึงจะเป็นพระสกิทาคามี พระอนาคามีเท่านั้นถึงจะละความโกรธได้ตามความเป็นจริง เพราะอะไร? เพราะกามราคะกับภุฆะ ภุฆะคือความผูกโกรธ ความผูกโกรธมันอยู่ที่ไหน? เราลองคิดถึงอดีต อดีตที่เราคิดถึงอะไรก็แล้วแต่ ใครทำความเจ็บใจให้เรา เราคิดถึงมัน เห็นไหม คิดถึงมันคือสัญญา สัญญาคือขันธ ๕ ขันธกับใจนี้มันเกิดคับๆ อยู่พร้อมกัน แล้วไอ้สังโยชน์ที่มันผูกมัดไว้ร่วมกัน

นี่ความผูกมัดของสังโยชน์นะ สังโยชน์นี้มันผูกไว้ มันเป็นอุปาทานที่ว่าไอ้สัญญาคือความจำได้ กับไอ้ตัวของจิต ตัวเนื้อ ตัวพลังงานของใจมันโดนผูกไว้เป็นเนื้อเดียวกัน แล้วเข้าไปพิจารณาจนขันธของใจหลุดออกจากจิต จิตที่เป็นต่อส่วนๆ พิจารณาอย่างไรถึงจะหลุด ก็พิจารณาว่าสิ่งนี้มันเกิดคับๆ อยู่ มันไม่ใช่เรา มันเป็นอาการเกิดคับอยู่ แต่เราไม่รู้เท่า เพราะวากิเลสมันผูกไว้ หรือวากิเลสมันหลอกตัวเราเองไง

อวิชชามันมีอยู่ รู้แต่ไม่รู้จริง รู้ตามความรู้สึกไง รู้ออก รู้ออก รู้ออก แล้วมันรู้แล้วมันคิดถึงเขา เรามีการกระทบกระทั่ง อันนี้ยังไม่ถึงสังโยชน์เบื้องต้น ยังไม่ใช่รูปราคะ อรูปราคะเลย แต่ถ้าละตรงนี้ได้ถึงจะละความโกรธได้ตามความเป็นจริงไง ฉะนั้น ใครบอกว่าละโลก โกรธหลงได้นี่ไม่จริง ละโลก โกรธ หลงนี่พระอนาคามีแล้วถึงจะละโลก โกรธ หลง ได้ตามความเป็นจริง

นี่ละที่ไหน? ไม่ได้ละอะไรเลย ไปแกะไอ้ที่ว่าเขาเชื่อมไว้ไง เหมือนที่เขาอ็อกเหล็กไว้ แล้วเราไปตัดออก มันหลุดออกจากกัน แต่หลุดมี หลุดออกไปจากกัน คือว่าความผูกอันนี้หลุดออกไป คือว่าความผูกว่าเป็นเขาเป็นเรานี่หลุดออกไป แต่ไปคิดถึงเรื่องเก่ายังคิดได้ ฉะนั้น หลุดอันนี้ถึงว่าไม่มีความโกรธ

คนที่เขาบอกว่าไม่มีความโกรธนะ ไม่มีความโลภ ไม่มีความหลง นี้อย่างหยาบนะ แต่มันยังหลงในอวิชชาของตัวเองไง แต่ถ้าหลุดตรงนี้ถึงจะเป็นพระอนาคามี ถึงจะละโลก โกรธ หลงได้ตามความเป็นจริงของเนื้อแท้ของศาสนาพุทธ ไม่ใช่ละด้วยว่าการเก็บกิริยาเฉยๆ ไง

การเก็บกิริยาเฉยๆ ถึงว่าเป๋าหมายผิด เห็นใหม่ เป๋าหมายที่สอนผิด บอกว่าถ้าเก็บกิริยา หรือว่าจิตนี้สงบแล้วเราละ โลก โกรธ หลง พอมันมากระทบเข้ามันก็ออก นี่มันเสียทั้งว่าตัวเองก็ สอนผิด เป๋าหมายก็ผิด แล้วตัวเองก็รู้ผิด แล้วพอมันกระทบเข้านี่ออกหมด ออกหมดเลย แล้วถ้า ออกหมด อย่างเช่นครูบาอาจารย์เรา กิริยาทำไมออก?

กิริยาอย่างนี้มันเป็นกิริยาอย่างที่ว่าข้าวหอมมะลิปลูกที่ไหนไป กิริยานี้มันเป็นปกติ ถ้าเรา อธิบายกับพวกสื่อมวลชนใครก็แล้วแต่ บอกว่าพระอรหันต์ไม่ห้ามองที่กิริยาของพระอรหันต์ ให้เข้าใจในเนื้อหาสาระที่พระอรหันต์พูดนั้น เรื่องผูกมัด เรื่องสังโยชน์ ที่ละออกมาตรงนั้น แต่ กิริยานี้เป็นกิริยาเฉยๆ มันยังละเอียดจนโยมหรือทุกคนมองไม่ออกใจ ว่าพระอรหันต์กับปุถุชนนี้ เหมือนกัน อาจารย์มหาบัวบอกว่า

“พระอรหันต์กับปุถุชนนี้เหมือนกันที่ว่ามีร่างกายและจิตใจเหมือนกัน แต่ต่างกันอย่างฟ้า กับดินตรงที่ไม่มีกิเลสในหัวใจไป”

แต่ของเขานี้ต้องสงบ ต้องแน่นิ่ง ต้องมาแบบลอยฟ้ามา ต้องเป็นแบบอภินิหารไป มันถึง ไม่ใช่เรื่องของศาสนาเลย มันผิดเป๋าหมายทั้งหมดไป ฉะนั้น พระอรหันต์ถึงว่ารู้กันไม่ได้ ถ้าคนที่ไม่ไปตรวจสอบไม่ใช่พระอรหันต์ ต้องพระอรหันต์เท่านั้นถึงจะรู้ว่าพระอรหันต์นี้เป็นพระอรหันต์ ถ้าปุถุชนเรารู้ว่า พระอนาคามียังไม่สามารถจะรู้ขนาดเป็นพระอรหันต์เลย เพราะพระอนาคามีก็ ยังไม่รู้ภูมิของพระอรหันต์

ฉะนั้น พระอรหันต์ละรูปราคะ อรูปราคะ สังโยชน์เบื้องบนไป สังโยชน์มี ๕ ตัว รูปราคะ อรูปราคะ ก็รูปฉนฺตา อรูปฉนฺตา.. รูปราคะ อรูปราคะ มานะในหัวใจ ความเพลिनอยากได้ธรรม เห็นใหม่ อุทธัจจะ ความเพลिन อวิชชา ละอวิชชาทั้งหมด รู้สภาพตามความเป็นจริงทั้งหมด ความคิดที่เกิดขึ้นมาในหัวใจ ทุกความคิดจะมีสติพร้อมขึ้นมาเป็นอัตโนมัติ เริ่มต้นของความคิด นี้พระพุทธเจ้าถึงได้เยี่ยมมารใจ “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริ” เริ่มต้นของความคิด นี้มารมัน อาศัยแทรกมาตรงนี้

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเราเอง บัดนี้เรารู้เรื่อนยอดของเจ้าแล้ว มารเอ๋ย บัดนี้ เธอจะเกิดจากหัวใจเราอีกไม่ได้แล้ว”

นี่ความสำเร็จตั้งแต่วันที่สำเร็จ กิเลสมันตาย มารจะไม่สามารถได้เลย เพราะว่ามันไม่สามารถจะกินตามน้ำมาได้ ความคิดนี้สะอาดบริสุทธิ์ทั้งหมด นี่มันคิดตรงนั้น พระอรหันต์อยู่ที่ตรงนั้น ไม่ใช่พระอรหันต์อยู่ที่เก็บกิริยาเฉยๆ เห็นไหม นี่ปัญญาเป็นอย่างนี้ต่างหาก มันถึงต่างกันไป ไม่ใช่กำหนดเพ่งไว้ เพ่งไว้เฉยๆ อย่างนั้น อันนั้นมันเป็นสมาธิใจ สมาธินี้มีก่อนพระพุทธเจ้านะ มีมาก่อนมากมายเลย แล้วก็ปฏิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์

ไม่ใช่ มันคิดมาตั้งแต่ตรงนี้ไง คิดมาตั้งแต่ตัวผู้นำนั้นเป็นกิเลสล้วนๆ ผู้นำนั้นเห็นแก่ตัวทั้งหมด เห็นแก่ทุกอย่าง แล้วจะไปสอนความบริสุทธิ์ที่ไหน? อาจารย์มหาบัวถึงบอก ศาสนาพุทธเราเป็นศาสนาของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเป็นผู้สิ้นกิเลส ปฏิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์แล้วสั่งสอนมาตลอด สั่งสอนมาในศาสนาพุทธ ลัทธิต่างๆ ไม่มีศาสดาองค์ไหนเลยสิ้นกิเลสเป็นลัทธิ เป็นจริยธรรม ใจ เป็นจริยธรรม เป็นประเพณีวัฒนธรรมที่สะสมกันมา

ถ้าประเพณีวัฒนธรรมเข้มแข็ง มนุษย์เรานี้ประเพณีมันเข้มแข็งยิ่งกว่ากฎหมาย ทำให้พวกเราต้องอยู่ในกรอบของประเพณีวัฒนธรรม นี่มันยังมีคุณค่าขนาดนั้น แต่อันนี้มันเป็นตัวที่ว่าในหัวใจยังมีกิเลสอยู่ แล้วพูดตามประเพณีนิยม แล้วพอโลกนี้ก็ตื่นประเพณี ไม่ได้ตื่นศาสนา ไม่รู้ตามศาสนา เราตื่นกระแสดังทั้งหมด เราไปตามกระแสเขา ไปตื่นว่าคนมากมาย คนนั้นมีเกียรติศัพท์เกียรติคุณเข้าไป แต่ไม่รู้หลักความเป็นจริงเลย

แล้วนี่เราถึงว่าเขาตั้งเป้าหมายไว้ผิด ตั้งเป้าหมายไว้ นี่เขาตั้งเป้าหมายว่าเรียบร้อย ผู้เป็นเจ้าอาวาสเรียบร้อย เป็นผู้ละกิเลสได้แล้วทั้งหมด แล้วเราก็คิดว่าตรงนั้นเป็นความจริง พอมันเปิดออกมาเท่านั้นแหละ เห็นไหม หลุดออกมาเท่านั้นแหละหมดเลย แล้วศาสนานี้ แล้วเราจะกราบไหว้ใคร? ขนาดนี้ยังแสดงออกขนาดนี้ แต่ถ้าพูดถึงหลักความจริงว่ามันหลุดที่กิเลสนะ หลุดที่หัวใจท่านจริง แต่กิริยา คูติ อย่างเช่นหลวงปู่มั่น ยกตัวอย่างหลวงปู่มั่นนะ หลวงปู่มั่นใครๆ ก็กลัว กลัวมาก คุณมาก แต่ท่านไม่ได้ดูคนๆ นั้น ท่านดูกิเลสของเราใจ ความซัดเซื้อ ความสนิท ความเข้าไปเป็นกันเองนี่คือการนอนใจ อันนี้เป็นกรนอน กิเลสมันหลอกใจ หลอกให้เข้ามาว่า มันไม่ระวังตัวใจ เห็นไหม ถึงว่าท่านดูให้เราสำรวจระวังเข้ามา แล้วอีกอย่างหนึ่งท่านมีตรงนี้ด้วย ท่านมีที่รู้ว่ารู้วาระจิต ท่านรู้หมด แต่รู้มาเพื่อเป็นประโยชน์ใจ จะพูดต่อเมื่อคนเป็นประโยชน์

คนนี่คิดอย่างไร? คิดอย่างนั้นไม่ถูก จะพูดอย่างนั้น ขนาดว่าพอไปติดคนอื่นผิด แบบว่าติแล้วเขาคใจ ยังไม่ใช่เลย ไม่ใช่เพราะอะไร? เพราะว่าเกิดถ้าพูดให้เขาเข้าใจผิด หรือพูดให้เขา

คำหัตถ์เขียนมา มันจะเป็นกรรมของเขา พระอรหันต์เป็นผู้บริสุทธิ์ กล่าวคำจาบจ้วง หรือนินทา พระอริยเจ้าเป็นกรรมอย่างมาก เพราะอะไร? เพราะท่านบริสุทธิ์

ดูอย่างเช่นอาจารย์มหาบัวบอก เห็นไหม ในโครงการไทยช่วยไทยให้แต่พระมหาบัวมา ไม่กลัวใครเลย เว้นไว้แต่พระอรหันต์ไปแตะท่านไม่ได้เพราะท่านบริสุทธิ์ มันเหมือนกับคนที่เป็นสิ่งที่สะอาดบริสุทธิ์ที่สุด แล้วเหมือนกับเราไปกล่าวโทษ กล่าวโทษเหมือนกับว่าถ้าพูดประสาเราว่าคนนี่คนถูก แล้วเราไปกล่าวผิดให้เขา เพราะว่าความบริสุทธิ์อันนั้นมันจะไม่มีอะไรเข้าไปแตะต้องได้ มันจะไม่ทำอะไรสิ่งที่คุณคิดได้ แล้วเราไปคิด เห็นไหม เขาถึงให้ระวางตรงนี้ไง ว่าการกล่าวคำจาบจ้วงพระอรหันต์ พระอริยบุคคลมันถึงเป็นกรรมอย่างนั้นไง

อันนี้ดูอย่างที่เป็นอยู่ทางเหนือสิ ดูอย่างทางเหนือนะเขาว่าเป็นผีเข็น เห็นไหม เขาว่าเป็นผีเข็นคือว่าเป็นเสื้อสมิงไง ท่านพูดว่าถ้าท่านหนีออกจากที่นั่นไป หมู่บ้านทั้งหมู่บ้านนี้ ตายไปแล้ว จะเกิดเป็นเสื้อ ทนอุตุส่าห์ทนนะ ฝนตกแดดออกขนาดไหนก็อยู่ที่นั่น ลมพัด พายุมาก็ยังอยู่ที่นั่น จนชาวบ้านเขาเริ่มเอะใจ เขาเริ่มสงสัย จนมีคนมาถาม แล้วก็มีคนภวานาได้คนหนึ่ง จนแก้ว่าท่านไม่ใช่เสื้อเข็น คือท่านไม่ใช่เสื้อสมิงที่แปลงมาเป็นพระจะมาหลอกกินชาวบ้านไง

ชาวป่าเขาคิดอย่างนั้น คิดว่าเป็นเสื้อสมิงแล้วแปลงมาเป็นพระ มาจะหลอกกินพวกชาวบ้าน ท่านเล่าให้อาจารย์มหาบัวฟัง อาจารย์มหาบัวบอก ถ้าท่านหนีมาตอนนั้น หมู่บ้านนั้นทั้งหมู่บ้านจะตายแล้วเกิดเป็นเสื้อทั้งหมดเลย ฟังสิ! ด้วยความเมตตาของท่าน ไม่ยอมไป อยู่จนกลับใจเขาได้หมด พอกลับใจเขาได้หมดแล้วถึงไป

ทีนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่งเลย เก็บบาตรไม่ได้ เก็บบาตรออกมาร้องไห้เลย

“อยู่กับข้อย อยู่กับข้อย ตายข้อยก็เผาศพได้ ไม่ต้องหวังว่าศพนี้จะไม่มีการเผา อยู่กับข้อย”

หลวงปู่มั่นอธิบายนให้ฟังนะ บอกว่า “จะไปทำเพื่อประโยชน์โลก ประโยชน์หมู่บ้านนี้ได้แล้วสมบูรณ์ ประโยชน์ของศาสนา ประโยชน์ของจักรวาลจะออกมาทำเพื่อประโยชน์”

“เข้าใจๆ ครับๆ”

เก็บของ เก็บบาตรเดินมา ร้องให้ดังกลับไปอีก เข้าใจแต่เพราะเหตุผล นี่คนมีกิเลสไป เวลาคนพูดเหตุผลมันเข้าใจ แต่มันด้วยความอาลัยอาวรณ์ ด้วยความรัก ด้วยความเคารพนับถือ มันทิ้งไม่ได้หรอก นี่ขนาดด้วยความบริสุทธิ์ผุดผ่อง เห็นใหม่ ความติดอันนี้ติดด้วยความดีนะ นี่กิเลสมันร้ายกาจอย่างนั้น แล้วมาอย่างนี้ มาอย่างนี้ มันกิเลสส่วนๆ เอาศาสนามาเป็นธุรกิจ

คำว่าธุรกิจมันสมควรไหม? แล้วคนมีความรู้ไง อาจารย์ถึงบอก ครูบาอาจารย์บอกนะ คนมีปัญหาเยอะ สัตว์มันกัดกันนะ มันไม่ถูกกันมันก็กัดกันด้วยเขี้ยวด้วยเล็บ คนมีปัญหา ปัญหานั้นจะโง่งขนาดไหน จะเอาขนาดไหนก็ได้ นี่ปัญหาของคน ปัญหาของปัญญาชน แล้วเข้ามานี่เอาศาสนาเป็นแนวทาง เอามาเป็นธุรกิจ เรานี่สลัดใจทุกข์ใจเรื่องนี้มานาน แต่พูดไม่ออก พูดไปก็ว่าตาแดงๆ ใจ

คนๆ หนึ่งได้ประโยชน์ แต่หลักของศาสนา มันเป็นศาสนาปฏิรูปจริงๆ มันต่ำลงใจ ต่ำลงที่ว่าแค่ทำความสงบเท่านั้นหรือเป็นพระอรหันต์ได้ แค่ทำสมาธิเท่านั้นหรือเป็นพระอรหันต์ได้ ถ้าอย่างนั้นพระพุทธเจ้าเกิดมานี่ เกิดมาเพราะอะไร? ปัญหานะ มักจะอริยสังขังเท่านั้น มักจะอริยสังขังนะ มักจะอริยสังขังแล้วก็ต้องใช้ให้ถูก ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ตักทวงเสล สมาธิเหมือนกับพิกัด เราพิกัดใจ พิกัดหมายถึงว่าสัดส่วนนะ หนึ่งส่วนต่อกี่ส่วนในแผนที่

สมาธินะ เพราะว่าคำริชอบ ความเพียรชอบ เลี้ยงชีวิตชอบ สติชอบ สมาธิชอบนะ ความเพียรชอบ เห็นใหม่ นี่มันต้องกลั่นออกมา พิกัดหมายถึงว่าสมาธินี้เป็นแค่พลังงานขึ้นมา เรารู้ส่วนสัดส่วนนะ หนึ่งต่อเท่าไรในแผนที่ แล้วยังมีตัวแผนที่อีกล่ะ? อันนี้ก็เหมือนกัน พอสมาธิเราเกิดเรารู้พิกัด เราจินตนาการ จินตนาการมันจะออก

นี่สำคัญมากเรื่องครูบาอาจารย์ตรงนี้ไง มีพระปัจเจกพุทธเจ้าเท่านั้นที่จะรู้ขึ้นมาได้ตามความเป็นจริง หลวงปู่มั่นไม่มีครูบาอาจารย์ยังทุกข์มากนะ ไม่มีครูบาอาจารย์ ไม่มีครูบาอาจารย์ แต่ท่านมีหนึ่ง มีตำราหนึ่ง (เทพสิ้นสุดเพียงเท่านั้น)